

14-06-2012

FORTEGNELSE OVER ORIENTERINGMATERIALE
til medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget

Sagsnr.
2012-74587

Dokumentnr.
2012-394028

Materiale omdelt til udvalget på mødet den 14. juni 2012

Sagsbehandler
Tanja Vilhof

- Embedsmandsdeltagelse den 14. juni 2012
- Notat vedr. status for samarbejdet mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen vedr. rehabiliteringspladser til borgere under 65 år
- Pixi-udgave af evaluering af hjernelounge – fremover kaldet IT-caféer
- Rapport om evaluering af et digitalt og kognitivt aktivitetstilbud til ældre (hjernelounge)
- Kommende sager til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Fremlagt i mødelokalet

- "Viss.dk" – Videnscenter Skanderborg – Sølund. Kursuskatalog 2012.

CPL Sekretariatet

Rådhuset 102
1599 København V

E-mail
ZR2P@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

Embedsmandsdeltagelse til det ordinære møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 14. juni 2012

14-06- 2012

Sagsnr.
2012-74383

Direktionen:

Administrerende direktør Lene Sillasen
Direktør Hanne Bastrup

Dokumentnr.
2012-392873

Center for Politik og Ledelse

Sekretariatschef Jesper Olsen
Udvalgssekretær Yvette Kovács

Sagsbehandler
Tanja Vilhof

Punkt 2: Ny visitations- og styringsmodel for hjemmeplejen (besøgsblokke)

Myndighedschef Birgitte Bo Christensen, hjemmeplejeleder Karen Sonne og social- og sundhedshjælper Helle Arvidsen

Punkt 3: Brugerundersøgelser 2011 – Godkendelse af mål og indsatsområder

Strategi- og Analysechef Thomas Karlsson, Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen og sekretariatsleder Kristian Lysholt Mathiasen

Punkt 4. Medlemsforslag om profiplejehjem (udvalgshenvist)

Ældrechef Margrethe Kusk Pedersen, leder af Juridisk Sekretariat Lone Ahm Hansen og udviklingskonsulent Dorte Magnussen

Punkt 5. Ønsker til budget 2013 på sundheds- og ældreområdet

Økonomichef Carsten Riis og økonomikonsulent Heidi Lundby

Punkt 6. Resultater af enhedsprisanalyse og brugertidsprocenter i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Økonomichef Carsten Riis, Strategi- og Analysechef Thomas Karlsson, statistiker Håkon Daltveit og chefkonsulent Martin Dylewski

Punkt 7. Genberegning af priser på baggrund af regnskab 2011

Økonomichef Carsten Riis

Punkt 8. Status for Øget Sundhed for Børn 2011 og udmøntning for 2013-2016 (fællesindstilling mellem SUF og BUF)

Programleder Bjarne Rasmussen.

Punkt 9. Kvartalsrapport – 1. Kvartal 2012

Strategi- og Analysechef Thomas Karlsson.

Punkt 10. Beretning 2011 om magtanvendelse og andre indgreb i voksnes selvbestemmelsesret

Leder af Juridisk Sekretariat Lone Ahm Hansen

CPL Sekretariatet

Rådhuset 102
1599 København V

Punkt 11. Medlemsforslag om klageråd for ældre

Leder af Juridisk Sekretariat Lone Ahm Hansen

E-mail
ZR2P@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

**Punkt 12. Retningslinjer for udpegning af
afdelingsbestyrelser/beboerrepræsentanter for plejecentre og botilbud
efter almenboligloven (fællesindstilling mellem SOF og SUF)**
Leder af Juridisk Sekretariat Lone Ahm Hansen

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget

14-06-2012

Status for samarbejdet mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen vedr. rehabiliteringspladser til borgere under 65 år

Sagsnr.
2011-54430

Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalget modtager årligt en status for samarbejdet mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen vedr. rehabiliteringspladser til borgere under 65 år.

Dokumentnr.
2012-250798

Sagsbehandler
Tanja Thor Møller

Baggrund

I budgetforliget for 2011 blev der givet en varig bevilling til 17 rehabiliteringspladser til borgere under 65 år, der har behov for døgnrehabilitering i de tilfælde, hvor borgeren ikke kan klare sig i hjemmet under genoptræning efter udskrivning fra hospital. To pladser er anvist til borgere med svære somatiske lidelser, herunder cancer og er i dag organiseret på Vigerslevhus. De øvrige 15 pladser er anvist til borgere med diagnosen apopleksi og andre neurologiske sygdomme. Pladserne er etableret på Neurologi- og Rehabiliteringscenter København (NRK), hvor også 7 pladser til borgere over 65 år samt den ambulante genoptræning til borgere med apopleksi og andre neurologiske sygdomme er organiseret. Organiseringen skaber en sammenhængende og målrettet tværfaglig indsats til borgere med erhvervet hjerneskade.

Status

NRK åbnede den 1. april 2011, og har indtil den 1. april 2012 modtaget 64 borgere mellem 18-65 år til et midlertidigt døgnophold. Borgerne har gennemsnitlig været indlagt 8 uger, hvor de har modtaget en samlet rehabiliterende indsats bestående af genoptræning samt pleje og omsorg.

Over halvdelen af borgerne, der er visiteret til Neurologi- og Rehabiliteringscenter København, kommer som følge af en apopleksi (hjerneblødning eller blodprop). De resterende fordeler sig jævnt på traumatiske hjerneskader (f.eks. trafikulykker), anoksisk hjerneskade (som følge af iltmangel), neurologisk sygdom, hjerneskade som følge af alkohol og cancersygdom. Ca. halvdelen af borgerne udskrives til egen bolig, en fjerdedel genindlægges på hospital grundet forværring af deres almene tilstand, og den sidste fjerdedel flytter til plejebolig eller fortsætter træning på f.eks. Lionskollegiet under Socialforvaltningen.

Borgere, der er visiteret til de 2 pladser på Vigerslevhus, kommer primært med en alvorlig cancersygdom. Der har i perioden 1. april 2011 til 1. april 2012 været i alt 11 borgere. Borgerne har i gennemsnit været indlagt i 25 dage.

Forvaltningerne vurderer, at behandlingen på Neurologi- og Rehabiliteringscenter København har en positiv effekt. Der er flere eksempler

**Genoptræning
København**

Sjællandsgade 40, Byg
R
2200 København N

Telefon
3530 3275

E-mail
Y.43@suf.kk.dk

www.kk.dk

af borgere, der efter opholdet på NRK har fået det væsentlig bedre fysisk og psykisk. SUF har dog ikke mulighed for at trække statistik på effektmåling i den eksisterende database. Der arbejdes på at udarbejde effektmåling på borgere på NRK på sigt.

Samarbejdet mellem forvaltningerne

Som et led i samarbejdet mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen er der udarbejdet en samarbejdsaftale og oprettet et koordineringsforum med ledelsesrepræsentation fra begge forvaltninger med henblik på at sikre og fremme samarbejdet. Koordineringsforummet understøtter ambitionen om at tilbyde borgerne sammenhængende og ensartede genoptræningsforløb, hvor forvaltningerne i fællesskab er på forkant med ændringer, udvikling og udfordringer på området i et formaliseret, dynamisk og forpligtende samarbejde.

Pixi-udgave af evaluering af hjernelounge – fremover kaldet IT-cafeer

05-06-2012

Der er etableret hjernelounges på kommunens 10 aktivitetscentre i en 18 måneders projektperiode fra november 2010 til maj 2012.

Sagsnr.
2012-9930

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, tydeliggør et behov for IT udstyr og undervisning i kommunerne. Ældresagen estimerer i en undersøgelse fra 2011 om ældres anvendelse af IT, at lidt over 400.000 over 65 år ikke har adgang til internet i hjemmet, og endnu flere har ikke prøvet at bruge internettet. Hjerneloungen er et redskab blandt flere, der kan være med til at opfylde disse målsætninger i Københavns Kommune.

Dokumentnr.
2012-432482

Sagsbehandler
Lise Bitsch Simonsen/
Margrethe Kusk Pedersen

Udover behovet for at kunne betjene de digitale medier i en demokratisk kontekst, kan IT og kognitiv træning styrke hjernens evne til at skabe nye hjerneceller og forbedre eller vedligeholde menneskers funktionsniveau. God hjernesundhed kan føre til en skarpere hukommelse, hurtigere behandling af information og bedre opmærksomhed. Hjernegymnastik skal tænkes ind ældreplejen som en del af genoptræning, rehabilitering mm.

Koncept hjernelounge

Hjerneloungen er et kognitivt og digitalt aktivitetstilbud, hvis overordnede formål er at skabe trivsel hos ældre og understøtte og et aktivt hverdagsliv. Hjerneloungen eller IT teknologi kan være med til at øge menneskers funktionsevne, styrke IT-komptencer og oplevelsen af være en del af en højteknologisk samtid og understøtte sociale relationer. Brugerne får med hjerneloungen adgang IT udstyr, herunder spil, informationssøgning, sociale medier, nyheder, tekst- billedbehandling.

Konceptet for en hjernelounge på de 10 aktivitetscentre er:

- Et fysisk lokale eller del af et lokale på et aktivitetscenter med hæve/sænkeborde og 4 computere
- Alle computere har touch screen, programmer, spil og en internetopkobling
- Der er til hver hjernelounge tilknyttet en tovholder med sundhedsfaglig og pædagogisk kompetencer
- Der er tilknyttet ekstern IT support på alle hjernelounges
- Medarbejderne er blevet kompetenceudviklet og har deltaget i forskellige understøttende tiltag som netværksgrupper mm.

Ældrestaben

Sjællandsgade 40, H 412
2200 København N

Telefon
3530 3569

E-mail
YA26@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290809

www.kk.dk

Effekter og konklusioner

Projekt hjernelounge er blevet evalueret med stor tilfredshed blandt brugere, ledere og medarbejdere. Datamaterialet består af:

- en spørgeskemaundersøgelse af borgerne på alle aktivitetscentre
- Videoptagelser af borgere og medarbejdere på alle aktivitetscentre
- Fokusgruppeinterviews med medarbejdere og ledere på aktivitetscentre
- Interview med Nordic Brain

Borgerne

Konklusionen er, at hjerneloungen har medvirket til at styrke ældres trivsel generelt – styrket livskvalitet, mentale funktioner og motorik. De ældre på aktivitetscentre er blevet mere trygge ved IT efter hjerneloungens etablering og 98 % af brugerne er glade for tilbuddet, og 3 ud af 4 borgere svarer, at de er blevet bedre til at bruge en computer. Tilbuddet kan bruges bredt af brugere med forskelligt funktionsniveauer, og især mændene har glæde af hjerneloungen.

Hjerneloungen har øget det sociale liv på aktivitetscentret og skaber fællesskaber på tværs af brugere af hjerneloungen fx når to sætter sig sammen og spiller eller søger information på internettet. Hjerneloungen giver også mulighed for øget kontakt til omverdenen fx til venner og familie fra nær og fjern. Og de ældre oplever at det giver status at kunne håndtere de sociale medier.

Medarbejdere og ledere

Ledere og medarbejdere oplever, at tilbuddet bliver brugt og styrker aktivitetspotentialitet i centrene. Det fremhæves, at indsatsen medvirker til at styrke koordination og motorik hos borgere med fysisk besvær, til reminiscens, hvor gamle minder og steder genfindes fx via google-maps og til hverdagsting som indkøb, kontakt til myndigheder mm.

Medarbejderne i hjerneloungen har en afgørende rolle i forhold til at introducere og motivere borgerne til IT aktiviteter, og det har vist sig, at tålmodighed og kreativitet er vigtige faktorer i forhold til at gøre brugerne interesserede. Medarbejdernes IT kompetencer har fået et løft med hjerneloungen.

Konceptet

Evalueringen viser, at indretning af lokalet har betydning for, at hjerneloungen bliver et attraktivt sted at være. Det skal være indbydende, det er en fordel, at hjerneloungen er placeret som en integreret del af aktivitetscentret, og det skal være nemt at komme rundt med rollator eller kørestol. Det fremhæves, at computerens tilgængelighed er vigtig, har ens udseende, og at skærmene har *touch* brugerflade. Dette skaber tryghed og genkendelighed.

Metoden til implementering af projekt hjernelounge med netværksgrupper, en tovholderfunktion, nyhedsbreve og ekstern projektledelse

og IT support er faktorer, der har været medvirkende til at projektet er blevet en succes.

Anbefalinger

Det anbefales at udbrede konceptet til de resterende 7 aktivitetstilbud i kommunen. En udbredelse af hjerneloungen kan styrke de kommunale tilbud om IT faciliteter og undervisning, som bl.a. efterspørges på baggrund af digitaliseringsstrategiens mål om digital selvbetjening fra 2015. Konceptet kan også tænkes ind i Sundhedshuse, demenscentre, rehabiliteringscentre, plejehjem mm. ligesom en mobil hjernelounge/ IT tilbud kunne være en del af hjemmeplejens opgaver.

Der er i forbindelse med budgetønske om Digital tilgængelighed på ældreområde ansøgt om at udbrede erfaringerne fra Hjernelounges til alle aktivitetstilbud og rehabiliteringscentre, som et tilbud til mobile ældre.

Frivillige kan med fordel tænkes ind i undervisningsdelen og kan medvirke til at styrke tilbuddet om IT til ældre og evt. andre målgrupper. Der kan med fordel arbejdes med en standard pakke af programmer mv. som en hjernelounges skal indeholde. Dette vil gøre det nemmere at tilrettelægge en målrettet undervisning og gøre brug af hinandens kompetencer på tværs af hjernelounges.

Det anbefales at fortsætte netværket for medarbejdere på tværs af centre så fremdriften sikres og giver mulighed for at udvikle tilbuddet, som der sker en øget efterspørgsel i fremtiden.

Der mangler dokumentation af effekten af kognitiv træning, og hvordan det styrker borgerne. Et samarbejde med uddannelsesinstitutioner, fx Metropol, kan være med til at styrke dokumentation og effektmåling, som igen kan være med til at udvikle og kvalificere tilbuddet.

HJERNELOUNGE

EVALUERING AF ET DIGITALT OG KOGNITIVT AKTIVITETSTILBUD TIL ÆLDRE

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Juni 2012

1. Indledning	3
1.1. Aktivitetscentre og Hjernelounges	3
1.2. Koncept for Hjerneloungen	4
1.3. Formål og succeskriterier	4
2. Konklusion og anbefalinger	6
2.1. Succeskriterium 1.....	6
2.2. Succeskriterium 2.....	6
2.3. Succeskriterium 3.....	6
2.4. Organisatorisk evaluering.....	7
2.5. Anbefalinger	8
3. Konceptet for en Hjernelounge	9
3.1. Udstyr og indretning	10
3.2. Nøglemedarbejdere og netværk	12
4. Evaluering af Hjernelounge	13
4.1. Borgerens funktionsniveau og selvhjulpenhed er blevet øget via kognitiv træning (Succeskriterie 1).....	14
4.2. Hjerneloungen har understøttet et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre (succeskriterie 2)	16
4.3. At øge ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber (succeskriterie 3).....	17
4.4. Organisering og økonomi.....	23
5. Bilag	25
Bilag 1: spørgeskemaundersøgelse til borgerne.....	25
Bilag 2: Interviewramme til fokusgruppeinterviews.....	27

1. INDLEDNING

Denne rapport indeholder en evaluering af 10 Hjernelounges, der er etableret på samtlige aktivitetscentre i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) i Københavns Kommune. Projekt Hjernelounge er blevet til i et offentlig/privat samarbejde med et privat konsulentfirma, Nordic Brain¹.

Hjerneloungen er et digitalt sundhedsfremmende aktivitetstilbud, som både kan anvendes til at træne og styrke ældre borgeres kognitive færdigheder, men samtidig også kan anvendes til at træne ældre borgeres IT færdigheder generelt. Hjerneloungen giver brugerne adgang IT udstyr, herunder spil, informationssøgning, sociale medier, nyheder, tekst- og billedbehandling. Gennem leg, aktivitet og læring understøtter tilbuddet de ældres mentale, fysiske og sociale trivsel og fremmer et aktivt hverdagsliv.

Den nationale dagsorden, herunder den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, tydeliggør et behov for målrettede IT tilbud til ældre borgere. Flere og flere kontakter med det offentlige i fremtiden skal håndteres digitalt. Det er en udfordring, da især ældre borgere kan have vanskeligt ved dette. Ældresagen estimerer i en undersøgelse fra 2011 om ældres anvendelse af IT, at lidt over 400.000 over 65 år ikke har adgang til internet i hjemmet, og endnu flere har ikke prøvet at bruge internettet.

Det er således en vigtig del af det moderne samfund at kunne betjene IT, og at man også som ældre borger føler sig inkluderet i den samfundsudvikling, der er båret af teknologien. Der tales f.eks. om, at der også er et demokratisk perspektiv i forhold til at kunne håndtere IT og digitale løsninger. Der er i IT-teknologien ligeledes nye muligheder for at danne netværk og understøtte kognitiv træning på en ny måde. Sociale medier kan eksempelvis være med til at understøtte fællesskaber, sociale relationer og selvhjulpethed blandt ældre.

Det har vist sig, at kognitiv træning kan være med til at styrke hjernens evne til at skabe nye hjerneceller og forbedre eller vedligeholde funktionsniveauet. Overlæge ved Rigshospitalet og professor Bente Klarlund Pedersen, skriver i en artikel², at "Man taler om kognitiv fitness. Både når det gælder musklerne og hjernen, er vedligeholdelse vigtig: *use it – or lose it*. Ved hjælp af forskellige former for hjernegymnastik kan man forbedre de kognitive evner. Det drejer sig om opmærksomhed, indlæring, hukommelse og problemløsning."

Vi kender til fysioterapi og forskellige former for fysisk træning men hvad med hjernegymnastik som en del af en genoptrænings- eller rehabiliteringsindsats?

1.1. Aktivitetscentre og Hjernelounges

På aktivitetscentrene kommer hjemmeboende borgere, enten i et forebyggende tilbud, hvor de selv kommer og deltager i forskellige aktiviteter eller som visiteret til et vedligeholdende tilbud. De forebyggende tilbud er for borgere, som har

¹ Nordic Brain udvikler computerprogrammer og coaching metoder, hvor spilaktiviteter bruges til at styrke menneskers hjernefunktion, sociale netværk, og grundlæggende kendskab til IT

² Artiklen "Træn hjernen og bliv bedre til at huske" i Dagbladet Politiken den, Tjek, 4.juni 2012

brug for let støtte fra en medarbejder til igangsættelse og deltagelse i aktiviteter. Borger skal ikke visiteres for at kunne deltage i dette tilbud. De vedligeholdende tilbud er for de borgere, der har brug for hjælp til at igangsætte og deltage i aktiviteter. Borger skal visiteres for at kunne deltage i dette tilbud.

Aktivitetstret har pga. sin tætte kontakt til mange ældre med forskellige ressourcer mulighed for at servicere en bred vifte af borgere og er derfor et godt supplement til kommunens øvrige tilbud på fx biblioteker og i borgerservice, hvor mere ressourcestærke borgere kan modtage forskellige former for IT tilbud.

Aktivitetstretene har de senere år gennemgået en forandringsproces for at skabe mere tidssvarende aktiviteter for borgere i København. Hjerneloungens tilbud om IT afspejler denne retning mod mere moderne og tidssvarende tilbud.

På aktivitetstretene er ansat forskellige medarbejdergrupper, som har en central viden og rolle i forhold til at opspore ældre med et behov og at understøtte motivation og interesse hos den ældre.

1.2. Koncept for Hjerneloungen

KONCEPTET FOR HJERNELOUNGE

- En Hjernelounge er placeret fysisk enten i et adskilt rum eller som en integreret del af et større rum på et aktivitetstret
- Den består af 4 computere
- Alle computere har touch screen, programmer, spil og en internetopkobling
- Der er til hver Hjernelounge tilknyttet en tovholder med sundhedsfaglige og pædagogiske kompetencer
- Der er tilknyttet eksternt IT support på alle Hjernelounges
- Medarbejderne er blevet kompetenceudviklet og har deltaget i forskellige understøttende tiltag som netværksgrupper mm.

Den første Hjernelounge åbnede op på Nørrebro i november 2010. Den samlede implementeringsperiode er løbet over 18 måneder.

Projekt Hjernelounge har haft et budget på 1,8 millioner kroner.

1.3. Formål og succeskriterier

Formålet med projekt Hjernelounge har været "at styrke de ældres kognitive funktioner via internet og brug af digitale hjernetræningsspil for herigennem at understøtte den almene sundhed både intellektuelt, socialt og psykisk".

Der er arbejdet med tre succeskriterier til opfyldelse af formålet:

1. At øge ældres funktionsniveau og selvhjulpenhed via kognitiv træning
2. At understøtte et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre
3. At øge ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber

2. KONKLUSION OG ANBEFALINGER

I det nedenstående konkluderes på projektets tre succeskriterier og der rejses en række anbefalinger i forhold til det videre arbejde med IT aktiviteter i forhold til ældre. Evalueringen er baseret på interviews med medarbejdere og ledere på aktivitetscentrene, et elektronisk spørgeskema til borgene, videooptagelser af borgere samt et interview med Nordic Brain.

2.1. Succeskriterium 1

Borgernes funktionsniveau og selvhjulpethed er øget via kognitiv træning

Konklusionen er, at Hjerneloungen har medvirket til at styrke borgernes trivsel generelt. Brugere svarer i spørgeskemaundersøgelsen positivt på trivselsparametre om at de har fået styrket deres livskvalitet, mentale funktioner, motorik. Medarbejderne peger på at indsatsen medvirker til at styrke koordination og motorik hos borgere med fysisk besvær, ligesom den kan bruges til hverdagsting såsom indkøb, kontakt til myndigheder mm.

Tilbuddet kan bruges bredt af brugere med forskelligt funktionsniveauer. Der er enighed om, at især mændene har stor glæde af Hjerneloungen. Det fremhæves, at Hjerneloungen giver mulighed for at rekruttere nye brugere, da aktiviteten appellerer til bredere målgrupper end dem der traditionelt kommer i aktivitetscentrene.

2.2. Succeskriterium 2

At understøtte et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre

Hjerneloungen har øget det sociale liv på aktivitetscentret. Brugere fra forskellige tilbud sætter sig sammen i Hjerneloungen og laver fælles aktiviteter fx 7-kabale. Adgangen til sociale digitale medier giver mulighed for kontakt med familie og venner, og det giver status både blandt familiemedlemmer og andre brugere. Næsten 40 % bruger Hjerneloungen til at være i kontakt med familie og venner.

Hjerneloungen har været med til at afmystificere teknologien og medarbejderne har oplevet, at borgere, der har siddet meget for sig selv drages af Hjerneloungens spil mm.

Samtidig har indsatsen haft en afsmittende effekt i forhold til at understøtte medarbejdernes arbejde med at aktivere ældre borgeres egne ressourcer. Dette fremhæves især af medarbejderne som en positiv sidegevinst, og en kompetence der kan bruges bredere.

2.3. Succeskriterium 3

At øge ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber

Det fremgår af spørgeskemaundersøgelsen, at 3 ud af 4 ældre har fået bedre adgang til og er blevet bedre til at bruge en computer. De ældre på aktivitetscentrene er blevet

mere trykke ved IT efter Hjerneloungens etablering og ifølge spørgeskemaundersøgelsen bakker 98 % af brugerne op om tilbuddet. Konceptets langstrakte forløb opleves som en fordel, da nogle ældre skal bruge længere tid til at vænne sig til nye ting. Både ledere og medarbejdere oplever, at Hjerneloungen har medvirket til at styrke brugernes IT kompetencer.

Medarbejderne i aktivitetscentrene, der har været tilknyttet Hjerneloungen, har primært sundhedsfaglige og pædagogiske kompetencer. Oprindeligt har det ikke været målet med projektet at styrke medarbejdernes IT kompetencer. Det har dog vist sig at det var afgørende for implementeringen af Hjernelounges, at medarbejderne fik øget deres IT kompetencer, hvilket er sket via etablering af et tværgående netværk og undervisning. Denne indsats har medvirket til at der er sket en fordobling af medarbejdernes IT kompetencer blandt de medarbejdere, der havde de svageste IT kompetencer.

Medarbejderne i Hjerneloungen har en afgørende rolle i forhold til at introducere og motivere borgerne til IT aktiviteter, og det har vist sig, at tålmodighed og kreativitet er vigtige faktorer i forhold til at gøre brugerne interesserede.

For at Hjerneloungen bliver et attraktivt sted at være er konklusionen, at indretningen af lokalet skal være indbydende, og at det er en fordel, at Hjerneloungen er placeret som en integreret del af aktivitetscentret. Endvidere skal det være nemt at komme rundt med rollator eller kørestol. Det har også vist sig, at det er en fordel, at computere er låst (fast opsætning, så fejlklik ikke har kunnet ændre programmer osv.), har ens udseende, at skærmene har *touch* brugerflade. Dette skaber tryghed og genkendelighed.

Ifølge spørgeskemaundersøgelsen oplever 95 % af borgerne, at få hjælp af personalet, hvis de har brug for det. Flere aktivitetscentre har indført åbningstider i Hjernelounge for at give brugerne en fast mulighed for at blive guidet og introduceret til IT.

Hjerneloungen kan bruges til reminiscens fx søgning på gamle minder og steder. Søgmaskinen Google er blevet et vigtigt værktøj også i forhold til andre aktiviteter fx søgning af opskrifter mm., netbaserede oversættelsesprogrammer er gode til at overkomme sprogbarrierer og billeder og billedredigering kan bruges på tværs af kulturer og bringe brugere sammen.

2.4. Organisatorisk evaluering

I det følgende samles op på de indsatser der har koblet sig til implementeringen af Hjernelounge.

Der har som en del af implementeringen været etableret et netværk af medarbejdere fra de enkelte aktivitetscentre. Ledere og medarbejdere er enige i, at netværksstrukturen har haft stor værdi for projektet og har medvirket til at skabe fremdrift.

Implementeringen af Hjernelounge er sket indenfor de eksisterende medarbejderressourcer på aktivitetscentrene. Lederne anser det for realistisk at fortsætte både Hjernelounge som tilbud og netværksaktiviteter for medarbejdere indenfor den eksisterende økonomiske ramme på aktivitetscentrene.

Der har undervejs været en række tekniske udfordringer, herunder hvordan medarbejderne skulle supporteres og integration af løsningen i den IT platform der er i kommunen. Det er vigtigt, at der fremadrettet tænkes i IT support og at løsningen er integreres i kommunens platform.

2.5. anbefalinger

Udbred konceptet

Som landkortet er nu har aktivitetscentre med både forebyggende og vedligeholdende tilbud til hjemmeboende ældre en Hjernelounge. Men syv aktivitetstilbud, som rummer enten det forebyggende eller det vedligeholdende tilbud, står uden en Hjernelounge. Det anbefales at styrke kommunens tilbud om IT faciliteter og undervisning ved at brede konceptet ud til disse enheder.

Det er også en anbefaling at tænke konceptet endnu bredere til Sundhedshuse, demenscentre, rehabiliteringscentre, plejehjem mm. ligesom en mobil Hjernelounge/ IT tilbud kunne være en del af hjemmeplejens opgaver.

Styrk samarbejdet med civilsamfundet

Hjernelounges kan med fordel styrkes ved at indgå et samarbejde med frivillige organisationer, herunder f.eks. i forhold til at træne borgernes IT kompetencer.

Standardiser antallet af programmer

Det anbefales, at der arbejdes med en standard pakke af programmer mv. som en Hjernelounges skal indeholde. Billedredigering er et eksempel på et program der kommer i alverdens afskygninger. Ensretning af programmerne vil gøre det nemmere at tilrettelægge en målrettet undervisning og dele kompetencer på tværs af enhederne.

Fortsat videndeling og netværksaktiviteter

Netværk og videndeling mellem tovholderne i Hjerneloungen har vist sig at være et godt redskab til implementeringen af Hjernelounges. Det anbefales derfor, at deltagelse i netværk på tværs af enheder for at sikre fremdrift og udvikling af tilbuddet.

Undersøgelser på baggrund af Hjerneloungen

Det anbefales, at øge dokumentationen og udarbejde mere fyldestgørende og videnskabelige studier af Hjerneloungens effekter med henblik på at undersøge, om borgerne bliver mere selvhjulpne, om der kommer øget trivsel og inklusion i et højteknologisk samfund mm. Dette kunne ske i et samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner.

3. KONCEPTET FOR EN HJERNELOUNGE

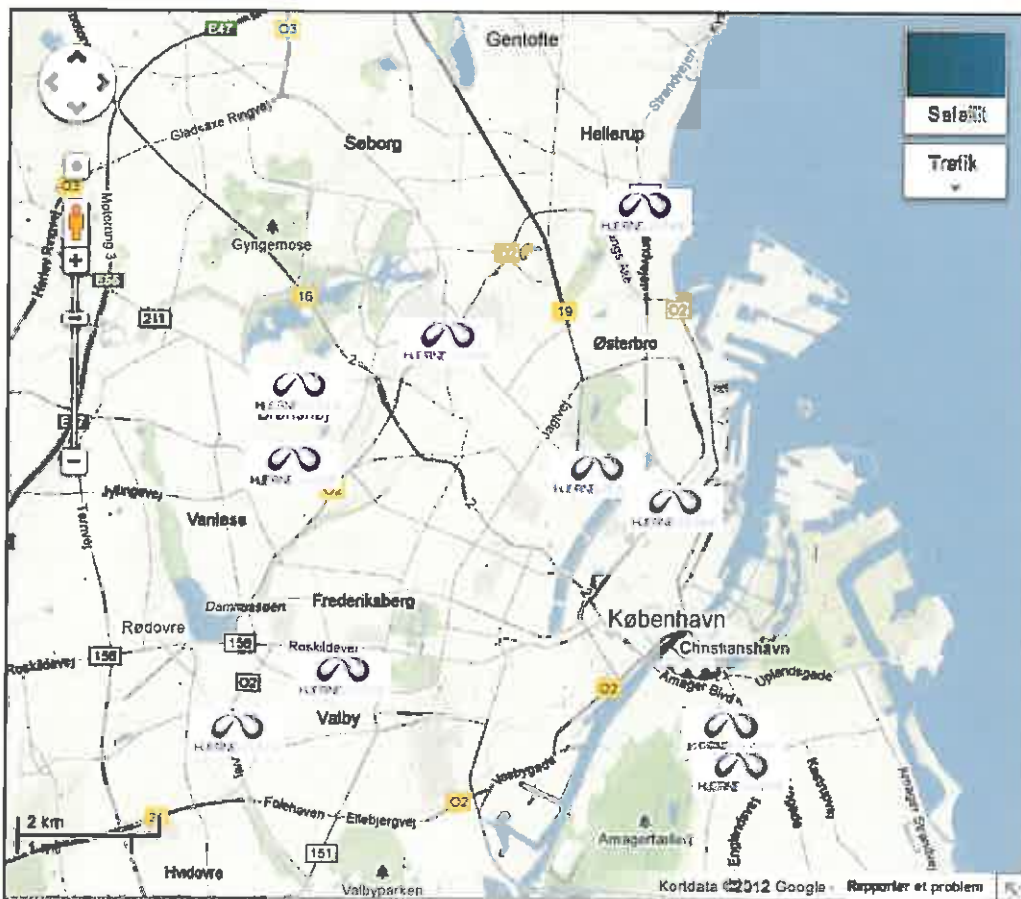
I dette kapitel beskrives nærmere konceptet Hjernelounge og den organisatoriske kontekst de indgår i på Aktivitetscentrene.

Der er etableret Hjernelounges på alle aktivitetscentre i Københavns Kommune, dvs. to steder i hvert lokalområde. Et aktivitetscenter har til formål at skabe meningsfulde aktiviteter, sociale relationer og ikke mindst skal de være tilpasset lokale forhold.

Aktivitetscentrene gennemgik fra 2008 til udgangen af 2010 en forandringsproces med fokus på at udvikle det daværende dagtilbud, så det i højere grad skulle matche borgernes behov for aktivitet. Tilbuddenes image skulle nytænkes for at nå ud til flere brugere og nye aktiviteter skulle erstatte de mere traditionelle aktiviteter som at strikke, spille kort, billard osv. For at skabe fornyet interesse for kommunens tilbud. (Se mere på www.kk.dk/aktivitetstilbud). De nuværende aktivitetscentre er:

AC Bispebjerg
AC Nørrebro
AC Indre By (Rosenborgcentret)
AC Østerbro
AC Brønshøj

AC Vanløse (Bonderupgård)
AC Hørgården (Amager)
AC Peder Lykke (Amager)
AC Langgade (Valby)
AC Vigerslev (Valby)

3.1. Udstyr og indretning

Der blev skabt et fælles 'brand' for projektet i form af et fælles logo og en fælles hjemmeside www.Hjerneloungen.dk for at skabe en sammenhængende grafisk og designmæssig identitet på hjemmesider, tryksager og i de fysiske lokaler.

En Hjernelounge installation består af fire computere med tilbehør og en internetforbindelse. Hjerneloungen blev enten etableret som en nyetablering eller en opgradering af et eksisterende IT-tilbud. Der er en standardopsætning på alle computere:

I opsætningen ligger ikonerne, så borgeren ikke kan få adgang til kontrolpaneler, og der er en beskyttelse af både maskinen og borgerens identitet. Ved opstart logges borgerprofilen ind automatisk, dvs. der skal ikke vælges bruger, huskes passwords mm.

Hjerneloungecomputeren kan gå på internettet, bruges til oprettelse af dokumenter, spil, og andet – men der kan ikke ændres på selve opsætningen af skrivebord eller softwarepakkerne uden at være logget ind som system-administrator.

De forskellige aktiviteter på en Hjerneloungecomputer er dels spilaktiviteter og dels IT-hjælp til brug af f.eks. tekstbehandling, Skype og netbank. Spilaktiviteterne består af hurtige "casual" spil, "ægte" hjernetræningsspil og hold kroppen i gang via fysiske spil såsom Nintendo. Der er i projektet udviklet særlige spil, som blev udviklet i samarbejde med Serious Games.

De spil der er blevet anvendt mest er spil som er forholdsvis enkle, og hvor der kommer hurtigt gang i spillet. Det er spil der gratis kan hentes fra internettet eller som er billige i indkøb. De fem spil som er lavet til det særlige website Hjernelounge.dk er forenkede versioner af den type af hjernetræningsspil som findes på populære kommercielle websites som Lumosity.com og scientificbraintraining.com. Øvelserne tager udgangspunkt i at styrke fem overordnede kognitive kategorier: Hukommelse, Reaktionsid, Visuo-spatial opmærksomhed, Analytiske funktioner, Sproglig opmærksomhed.

Spillene på Hjernelounge.dk er meget enkle for den lidt øvede, og der er minimalt med tekst i et tydeligt grafisk interface. Over en periode på 7 måneder har der i alt været 4.300 besøgende på websitet. Spillene er i denne periode blevet spillet cirka 50 gange per dag i gennemsnit. Det mest populære spil på hjemmesiden er Huskespillet.

Det er også er lavet i en særlig udgave til iPad/ iPhone. Andre spil der er brugt er Billedlotteri, Bejeweled, Tetris og Mahjong.

Figur 4. Brugsstatistik fra Google Analytics vedrørende Hjerneloungens egne spil.

Spillene fungerer godt som begynderaktivitet og til Hjernetræning, men der kan blive behov for mere avancerede spil og aktiviteter på computeren fremadrettet, som kan udfordre de mere øvede.

Ud over computerspil er der lavet en række videosekvenser/ korte film, som beskriver stemninger og aktiviteter, som er almindeligt forekommende i de enkelte Hjernelounges. Filmene viser Hjerneloungens nye måde at arbejde med borger-IT på. De er tilgængelige på YouTube og kan bruges som inspiration, hvis man skal igangsætte en Hjernelounge. Se mere på www.youtube.com/user/Hjernelounge

Alle Hjernelounges har et fælles design med store skriveborde med hæve/sænkefunktion for at sikre god plads til at sidde to eller flere sammen, også med kørestole og plads til rollatorer. De fysiske rammer betyder noget for loungen, og det er vigtigt at placere Hjerneloungen centralt i aktivitetscentret, for at sikre nem brugeradgang. De fleste Hjernelounges er en del af det store fællesrum, gerne i et hjørne, eller langs en af væggene.

Den tekniske opsætning af Loungecomputerne – netværket, serverstruktur, netadgangen, softwareopdateringer osv.) har fyldt meget især i opstartsfasen³. Valget med at lade medarbejdere på aktivitetscentrene stå for IT tilbuddet har haft sine fordele i forhold til sundhedsfaglige og pædagogiske kompetencer, men har givet nogle udfordringer i forhold til IT kompetencerne. Der har således været en tilvænnings- og indkøringsperiode på en uge eller to inden Hjerneloungen er kommet rigtig i gang.

Nordic Brain valgte en særlig supportløsning til Hjerneloungens tekniske behov, hvilket betød, at de udviklede en teknisk platform, kaldet “NBCore”, som især er brugbart til et netværk af computere som i Hjerneloungen og kan bruges til fjernstyring, support, og indsamling af brugsstatistik.

³ De konkrete tekniske specifikationer over udstyr og teknik for hver Hjernelounge i Københavns Kommune, kan rekvireres hos Ældrestaben i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.

Etablering af Hjernelounges kræver en åben internetforbindelse da det er en borgerrettet aktivitet, som ikke kan eller skal være del af det administrative netværk. Det var muligt at bruge netværket "Public Net", men det fungerede ikke optimalt. KS og Nordic Brain har været i dialog uden at finde en løsning.

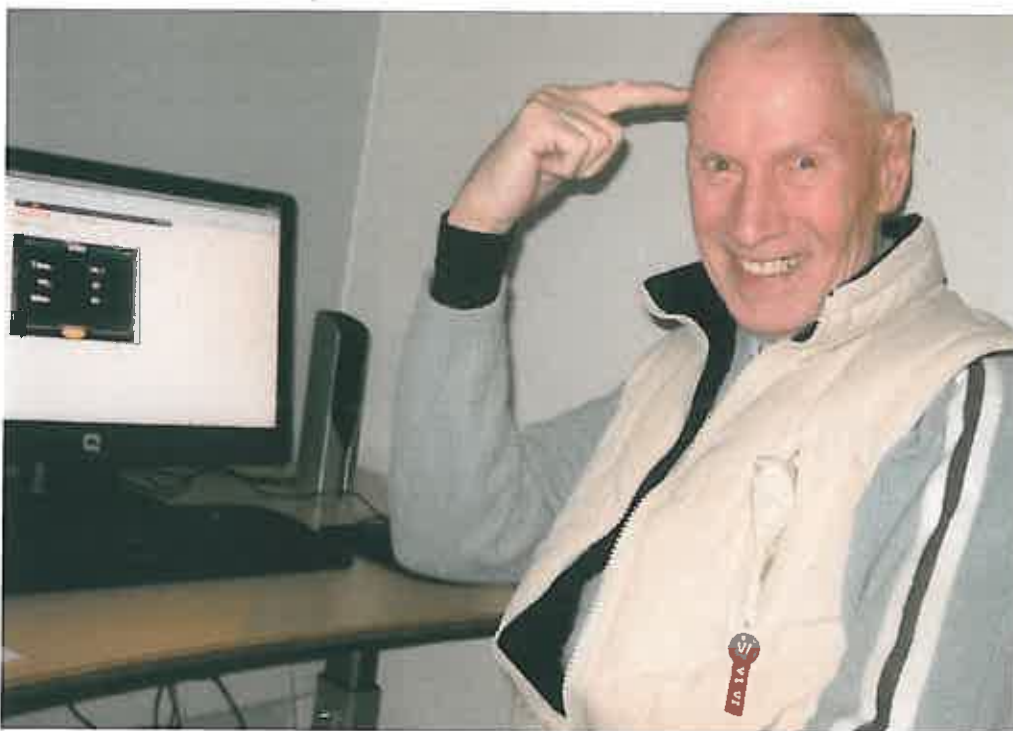
Det er udarbejdet en aftale med Nordic Brain om fortsat support af computerne i Hjerneloungen ved projektafslutning. Dette er en sikkerhed til personalet i aktivitetscentrene, når implementering af projektet afsluttes og tilbuddet overføres til drift og bliver et permanent tilbud. Support af Nordic Brain er indtil videre til slutningen af 2012, da SUF er i gang med at udvikle en fælles generisk model til teknisk understøttelse af pilotprojekter samt efterfølgende udrulning til hele Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune.

3.2. Nøglemedarbejdere og netværk

Som en del af konceptet i projekt Hjernelounge blev der etableret to netværksgrupper med 8-10 personer i hver, og de mødtes ca. 2 gange om måneden i et halvt år.

Formålet med netværksgrupperne var at give personalet viden om og praktisk erfaring med computerne samt inspiration til udvikling af aktiviteter i den enkelte lounge. Der blev undervist i skype, Facebook, Google, Open Office, billedbehandling og spillene. Der var seminarer med gæsteforlæsere, workshops og generel erfaringsudveksling. Desuden deltog de i hinandens åbninger af Hjernelounges.

En del af projektet har handlet om at coache personalet i forhold til at styrke borgerne IT kompetencer. Samtidig er der arbejdet med at styrke medarbejdernes egne IT kompetencer.

4. EVALUERING AF HJERNELOUNGE

Evalueringen er udarbejdet på baggrund af både kvalitative og kvantitative data:

- Digitalt spørgeskema til brugere af Hjernelounge

Der blev sendt en e-mail til Hjerneloungemedarbejderne på aktivitetscenterne med et link til et digitalt spørgeskema (Google Survey). Medarbejderne fik brugerne til at udfylde skemaet digitalt. Medarbejderne stod til rådighed, hvis borgeren havde behov for hjælp i besvarelsen af spørgeskemaet. Der er 82 borgere fordelt på alle aktivitetscentre, som har besvaret spørgeskemaet.

- Fokusgrupper

Der er lavet to fokusgruppeinterview med medarbejdere, ét fokusgruppeinterview med aktivitetscentrelederne samt et interview med konsulentvirksomheden Nordic Brain.

- Statistisk data om IT-udstyrets brug

- Vurdering af medarbejdernes IT kompetencer

- Videosekvenser/ kortfilm fra hvert aktivitetscenter

Videosekvenserne viser stemninger og IT-aktiviteter på aktivitetscentrene og medarbejdere og borgere udtaler sig om konkrete oplevelser og erfaringer med Hjerneloungen.

Evalueringen tager afsæt i projektets overordnede formål, nemlig at styrke de ældres kognitive funktioner via internet og brug af digitale hjernetræningsspil for herigennem at understøtte den almene sundhed både intellektuelt, socialt og psykisk

Og besvares ud fra projektets tre succeskriterier:

- At øge ældres funktionsniveau og selvhjulpenhed via kognitiv træning
- At understøtte et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre
- At øge ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber.

Derudover er der udarbejdet en organisatorisk evaluering, som samler erfaringerne og oplevelserne blandt medarbejder og ledere på aktivitetscentrene op med henblik på at kunne kvalificere tilbuddet fremadrettet og bruge erfaringerne i lignende projekter.

Der er i evalueringen valgt et spørgeskema til borgerne for at få så mange input ind som muligt. Dette kan i en anden sammenhæng med fordel suppleres af en kvalitativ undersøgelse af Hjerneloungens effekter i forhold til borgerne.

Se bilag 1 for spørgeskemaet til borgerne og bilag 2 for interviewramme for fokus-gruppe interviewene.

4.1. Borgerens funktionsniveau og selvhjulpethed er blevet øget via kognitiv træning (Succeskriterie 1)

Stor opbakning blandt brugerne til Hjerneloungen

Generelt har brugerne af aktivitetscentrene taget godt imod Hjerneloungen og været glade for den. Næsten alle brugere i spørgeskemaundersøgelsen svarer, at de er glade for, at der findes et tilbud som Hjerneloungen. 98 % svarer ja og ingen svarer nej. En ældre mand udtaler:

”Jeg bruger Hjerneloungen til mange forskellige ting i hverdagen. Til at gå på facebook, twitter og youtube, til at bestille billetter, søge udflugter og finde baggrundsmateriale. Computeren styrker min hjerne og min motorik.” (videosekvens)

Hjerneloungen er med til at styrke trivsel, mentale funktioner og motorik

Over halvdelen af brugerne tilkendegiver at Hjernelounge har styrket deres livskvalitet og at de har fået bedre mentale funktioner. Samtidig har 40 % fået styrket deres motorik i forbindelse med Hjernelounge. I forhold til om Hjernelounge har medvirket til at brugerne er blevet bedre rustet til at klare daglige gøremål tilkendegiver 26 % at det er tilfældet. Knap halvdelen (43 %) svarer at det ikke er tilfældet, mens 32 % svarer ”ved ikke”.

Har Hjerneloungen styrket din livskvalitet?

Ja 63 %
Nej 15 %
Ved ikke 22 %

Synes du at du har fået bedre mentale funktioner?

Ja 56 %
Nej 17 %
Ved ikke 27 %

Har Hjerneloungen styrket din motorik?

Ja 40%
Nej 34%
Ved ikke 26%

Er du blevet bedre rustet til at klare daglige gøremål ved at komme i Hjerneloungen?

Ja 26%
Nej 43%
Ved ikke 32%

En yngre mand på et genoptræningsophold efter en blodprop i hjernen på Neurologi og rehabiliteringscenter København har følgende oplevelse:

”Hjerneloungen er en stor hjælp til at få lysten til at træne forskellige funktioner, til at holde sig opdateret og gå på nettet. Det er en hjælp, det her med computere, at man kan trykke på skærmen, så det ikke er den lille prik på skærmen man skal styre med musen. Jeg er på et genoptræningsophold her og bruger Hjerneloungen meget til at holde kontakten til omverdenen. Det giver mig en stor glæde. Der er personale at spørge til råds, specialdesignede programmer, og jeg kan søge viden om min sygdom. Hjerneloungen er et rigtig godt tilbud, som gør tiden her lidt lettere”. (videosekvens)

Medarbejderne og lederne ser at Hjerneloungen er en mulighed for at de svageste ældre bliver mere aktive og mere friske. En leder fortæller, at hos dem er to borgere med demens gået fra at sidde uden at foretage sig noget, til nu at sidde og vende kabaler i Hjerneloungen. Flere nævner, at Hjerneloungen generelt styrker de kognitive funktioner og især reminiscens har vist sig at kunne aktivere hukommelsen.

”Google street-view bruger vi som værktøj til reminiscens og erindring. Konkret ved eksempelvis at finde brugeres barndomshjem, eller steder hvor der er tilknyttet minder.” (medarbejder)

Medarbejderne oplever også, at borgere som har fysisk besvær som følge af deres sygdom (f.eks. KOL) får en bedre koordination, ligesom bedre motorik og hukommelse nævnes som egenskaber, der er blevet styrket hos brugerne. Det at lære at styre en mus kræver meget og giver meget finmotorisk træning.

”Borgere med demens har haft stor gavn af Hjerneloungen – de elsker den, også fordi computeren ikke stresser dem. Hvis de ikke gør noget, så gør computeren heller ikke noget. De kan gøre det hele i deres eget tempo, og de sidder ofte to og to og gør tingene sammen fx huskespillene eller google maps.” (Nordic Brain)

”Vi har set så overvældende mange som ligesom har fået et nyt ”lys” i blikket og bliver helt ”tændt” af at pludselig komme til indsigt i hvad en computer kan. Og ja det har helt klart en afsmittende effekt på det fysiske. De glemmer stokken. Og glemmer rollatoren. Det er en fantastisk oplevelse.” (medarbejder)

Konkret er der eksempler på, at Hjerneloungen bidrager med hverdagsting. Eksempelvis har en medarbejder hjulpet en bruger med at finde en jakke på internettet, hvorefter brugeren selv var taget ned i butikken med et print af et billede af jakken. Dette gjorde, at medarbejderen ikke skulle gå med ned i butikken, og brugeren kunne finde hvad hun ville have uden at gå forgæves. Både medarbejdere og ledere kan også se en fordel i forhold til indkøb, hvor borgerne kan komme ned i Hjerneloungen og få hjælp til indkøb eller gøre det selv uden hjælp.

Hjerneloungen er for alle målgrupper men især mænd

I interviewene er der blevet talt en del om forskellen i brug af Hjerneloungen for de forskellige målgrupper på aktivitetscentrene. Det tyder på, at de forskellige målgrupper får noget forskelligt ud af det, men det kan ikke kategoriseres entydigt efter traditionelle målgrupper, da IT kompetencer ikke nødvendigvis forringes ved svækkelse.

”Man kan blive overrasket over at se folk som tidligere har haft en blodprop i hjernen, belære borgere i forebyggende tilbud” (medarbejder)

På et center fortæller en medarbejder, at borgere i det forebyggende tilbud er meget pc-kursusorienterede, efterspørger undervisning af tekstbehandlingsprogrammer og mail. Borgere i det vedligeholdende tilbud forholder sig ofte mere spørgende og undersøgende til Hjerneloungen og ønsker at blive underholdt. Mange der først efterspørger spil og underholdning bliver efterhånden så gode, at de begynder at søge nye udfordringer.

Alle interviewede medarbejdere og ledere er enige om, at især mændene har stor glæde af Hjerneloungen.

”Det har været en succes, at Hjerneloungen ligeledes har kunnet fungere som et tilbud henvendt til mænd, som ellers har været svære at finde tilbud til” (leder)

På flere aktivitetscentre oplever medarbejderne, at Hjerneloungen appellerer til mænd. De har haft et særligt rum, hvor kvinderne er begyndt at komme hen og vil vide, hvad de laver, fordi de ikke vil gå glip af noget.

En leder fremhæver, at Hjerneloungen, i det hele taget IT og teknologi, giver mulighed for at få folk ind fra gaden. Det passer godt til rigtig mange forskellige mennesker. Nogle steder er der behov for at sætte tidsbegrænsning på, fordi efterspørgslen for Hjerneloungen er så stor. Alle kan få interesse for Hjerneloungen, blandt andet fordi, at internettet alene indeholder noget for enhver interesse, det er bare at finde den.

4.2. Hjerneloungen har understøttet et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre (succeskriterie 2)

Hjerneloungen skaber fællesskaber og social interaktion

I spørgeskemaundersøgelsen til borgerne svarer 62 %, at de oplever Hjerneloungen som en fælles aktivitet. 22 % svarer nej til spørgsmålet mens 16 % svarer ved ikke. Til spørgsmålet om brugerne hjælper hinanden, hvis der er brug for det svarer 72 % af borgerne ja, men s 10 % svarer nej og 15 % ved ikke. Både ledere og medarbejdere fremhæver, at de har det som mål, at få brugerne til at hjælpe hinanden, og at de fleste brugere gør det glad og gerne.

En medarbejder fortæller, at der efter en fest, blev brugt meget tid blandt brugerne på at kigge på billeder af festen, hvilket gav anledning til en masse social aktivitet og sjove episoder. Billeder er også gode til at bygge bro mellem kulturer, da de går på tværs af sproglige barrierer.

Udover det sociale liv på centret har mange ældre via Hjerneloungen fået oprettet en e-mail og nogen er kommet på *facebook*. Der er eksempler på brugere på 90 og 100 år, der har fået oprettet en e-mail og nu kommunikerer med familien.

”Det betyder, at nogle nu kan se billeder af deres børnebørn løbende ligesom nogen oplever status ved at kunne bruge de nye sociale medier, fordi familien bliver imponerede.” (medarbejder)

Nogle brugere er også begyndt at bruge skype til at kommunikere med venner og familie. En medarbejder nævner et eksempel med en bruger, der fast hver uge er begyndt at skype med sin søn i USA, og hvordan det har betaget flere af de andre brugere på centret. Det giver status at kunne håndtere disse sociale medier.

Ledere og medarbejdere på aktivitetscentrene har mange historier om, hvordan ældre har fået reetableret kontakt til familien via de forskellige sociale medier. I spørgeskemaundersøgelsen blandt brugerne svarer 38 %, at de bruger Hjerneloungen til at være i kontakt med familie og venner. 60 % svarer nej og 2 % ved ikke. Selvom flertallet siger nej, er der stadig næsten 40 % der bruger det til ekstern kontakt, hvilket betyder, at Hjerneloungen giver nogle muligheder.

Flere medarbejdere og ledere pointerer, at borgere fra begge tilbud sætter sig sammen i Hjerneloungen og lave noget fælles fx *Bejeweled* eller *Chuzzle*:

”Det har givet et godt sammenhold blandt de ældre og har øget det sociale på aktivitetscentret. Brugere har fået en helt ny måde at være sammen på”. (medarbejder)

Fordi computerne har været helt ens, har brugerne af Hjernelounge ikke behøvet at sidde ved den samme computer. Brugere har kunnet rokere rundt i lokalet og er derved kommet i kontakt med nye mennesker gennem Hjerneloungen. Medarbejderne oplever, at det har skabt grobund for fællesskaber mellem brugerne af Hjerneloungen, fordi deres IT færdigheder er så ens. Forskel i fx fysisk funktionsniveau bliver ikke på samme måde et sammenligningspunkt som i andre aktiviteter.

Hjerneloungen skaber ligestilling mellem medarbejdere og borgere

En fordel ved projektet har været, at relationen mellem borgere og medarbejdere er mere ligestillet:

”Fordi det for medarbejderen er okay i denne situation ikke at være ekspert, og at medarbejder og bruger i fællesskab kan finde ud af hvordan man gør forskellige ting. Det gør også, at medarbejderen viser overfor den ældre, at det er okay ikke at kunne finde ud af tingene, men at man finder ud af det undervejs”. (leder)

Lederne fremhæver, at det for nogen medarbejdere også har været en udfordring at indtage en rolle, hvor de ikke er ekspert og skal vise den ældre at de heller ikke ved det, men at det på sigt har udviklet medarbejderne positivt at tage udfordringen op.

4.3. At øge ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber (succeskriterie 3)

Både medarbejdere og ledere oplever, at de ældre er blevet mere trygge ved IT efter Hjerneloungens etablering.

I spørgeskemaundersøgelsen til borgerne svarer 72 %, at de har fået bedre adgang til computer pga. Hjerneloungen. 16 % svarer nej til samme spørgsmål, og 12 % ved ikke. 77 % af brugerne svarer, at de er blevet bedre til at bruge en computer. 18 % svarer nej, mens 5 % svarer ved ikke. En ældre dame på aktivitetscenter Peder Lykke Centret uddyber:

”Det der med at trykke på en knap og så viser den nogle andre ting. Så tænker man, hvordan kommer jeg ud af det – laver jeg noget forkert? Jeg tror, at det er der utrygheden er, og her kan Hjerneloungen og personalet her støtte en.” (videosekvens)

Erfaringerne fra Nordic Brain tyder på at de borgere som har anvendt Hjernelounge kan opdeles i tre målgrupper: 50 % er brugere, som ikke tidligere har haft en computer og som umiddelbart heller ikke kan se idéen med at have en. 25 % er brugere, som er meget motiveret og interesseret i IT. De sidste 25 % er brugere, som er interesserede men ikke helt forstår at anvende IT, men synes det er hyggeligt og spændende at være en del af Hjerneloungen.

”En forudsætning for at kunne bruge computerteknologi, er at kunne læse og skrive... Der er jo nogle, som når de ser et tastatur – ikke kan forstå, hvorfor tasterne ikke sidder i alfabetisk rækkefølge. De har aldrig brugt et tastatur eller en skrivemaskine, og er ikke tekstorienterede. Og for den gruppe er det jo rigtig svært. Selvom vi har baseret hele Loungen på et touch-screen interface, har de svært ved at skelne mellem reklamer, artikler, billeder osv, når de kommer ud på internettet” (Nordic Brain)

Samtidig har det vist sig at brugere, som aldrig har brugt en computer før, køber deres egne, og søger hjælp til brugen af disse. Efterhånden som de bliver mere fortrolige med IT gennem Hjerneloungen, og dermed i mange tilfælde, med deres egne pc'er, kommer de ikke så meget i Hjerneloungen mere. Til spørgsmålet om Hjerneloungen tiltrækker flere brugere svarer en medarbejder:

”Det er det helt klart, og det trækker flere borgere til. Også i kraft af at borgerne selv er blevet oplyst af bl.a. mediernes, at det offentlige bliver papirløst, og at det derfor er oplagt at lære at bruge IT gennem en Hjernelounge. Det giver en motivation, og det er gået op for mange at der ikke er så længe til digitaliseringen træder i kraft, og finder ud af at de bliver nødt til at sætte sig ind i det nu.” (medarbejder).

En leder fremhæver at det er et statussymbol for borgerne at kunne bruge en computer. Endvidere nævnes den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi i forhold til vigtigheden. Men flere fremhæver også, at tilbuddet appellerer til andre mennesker end dem, der traditionelt er i aktivitetscentrene og dermed kan skabe kontakt til nye brugere.

”Hvis man vil have flere fra gaden til, vil det være en gave at få foræret noget IT og Hjernelounge. Dette vil hjælpe meget til, at der kommer nogle mennesker fra gaden, som ikke er en del af et specialtilbud. Det er lidt det, vi prøver at åbne op for lige nu – det vil også hjælpe i nærmiljøet” (leder)

Medarbejderne anser også Hjerneloungen som en vigtig del af fremtiden i aktivitetscentrene. Det er ifølge medarbejderne selv, en nødvendighed for moderne aktivitetscentre at kunne tilbyde Hjernelounge og/eller IT, da de ser et stigende behov nu og i fremtiden for denne slags tilbud.

Indretning og design af løsningen har en betydning

I evalueringen har det vist sig, at det også har en betydning hvordan Hjerneloungene indrettes og hvordan løsningerne er designet,

Medarbejderne tilkendegiver at de store touch-skærme fungerer godt og at det har været godt at der har været en "fast" opsætning af computerne, som har været låst sådan at der ikke kunne ske fejl undervejs i brugen af dem.

"Det gode ved Hjerneloungen er de store touch brugerflader, modsat en mus, der farer rundt til stor forvirring." (medarbejder)

Samtidig har disse features øget genkendeligheden og dermed tilgængeligheden også for de svageste borgere med hukommelsessvækkelse.

Både medarbejdere og ledere nævner ro og fordybelse i relation til Hjerneloungen. Lokalerne er indrettet således, at brugerne kan nøjes med at kigge med og ikke selv være aktive ved computeren. Nogle brugere tiltrækkes af hyggen og det, at andre er til stede i rummet, når de sidder ved en computer. Der er plads til ro og mental afslapning samtidig med at være en del af en aktivitet.

"Brugerne selv beskriver brugen af Hjerneloungen som hjernegymnastik og føler samtidig, at de kan få ro til fordybelse" (medarbejder)

Vanskeligheder ved opbevaring af koder, ophavsret osv.

Medarbejderne oplever, at en del brugere har svært ved at huske deres koder. Medarbejderne vil gerne hjælpe men må ikke opbevare koderne på nogen måde. Der efterlyses derfor et system, hvor man kan hjælpe de ældre med at huske dem uden at opbevare dem som personale.

"Det er vigtigt at guide brugerne i forbindelse med hvordan de skal lave deres koder, så de kan huske dem, og hvordan de skal opbevare dem efterfølgende, hvis de har skrevet dem ned. Ellers kan der opstå problemer." (medarbejder)

Medarbejderne fremhæver også andre vanskeligheder ved den digitale verden som hvad man må ophavsretligt. En medarbejder efterlyser information om reglerne for brug af billeder i nyhedsbreve og på hjemmesider. Der efterspørges en let adgang til svar på disse spørgsmål.

Medarbejderne som formidler af Hjerneloungeaktiviteter er vigtige

Hjernelounge drives på aktivitetscentrene af medarbejdere, der i forvejen var ansat på aktivitetscentrene. Som udgangspunkt har der været meget store forskelle i medarbejderens IT kompetencer og derfor behov for forskellige undervisningstilbud, som har været forankret i netværkene.

De fleste medarbejdere fortæller, at de har fået gavn af IT undervisningen.

“Når dem med flere IT kompetencer omgås medarbejdere med færre, så sker der vidensudveksling på forskellige niveauer. Medarbejderne mister også lidt af deres berøringsangst ift. IT, på baggrund af undervisning.” (medarbejder)

I forhold til den del af undervisningen som har handlet om hvordan netværksdeltagerne skulle undervise og håndtere de ældre har medarbejderne tilkendegivet, at de ikke så et behov for denne undervisning, da dette naturligt er indenfor deres felt og en del af deres kompetencer. Dette blev således justeret i undervisningen.

Nogle medarbejdere fortæller, at de oplever ikke at være nok rustet til at kunne oplære brugerne, fx billedbehandling og *skype*, beskrives af flere, som en kompetence der med fordel kunne styrkes. Det har også været vanskeligt at arbejde med “Open office” i stedet for “Officepakken”, som er det medarbejderne er vant til både derhjemme og på arbejdet ellers. Det en fordel at være flere ressourcepersoner på samme center, som kan forskellige ting og støtte hinanden.

Et forslag fra flere medarbejdere er, at håndtere forskellen i IT kompetencer ved at skabe differentieret undervisning, da især de IT-kompetente medarbejdere, oplever at de ikke har fået så meget ud af undervisningen.

Hjerneloungemedarbejderne er fundet ved at medarbejderne på aktivitetscentrene selv kunne tilkendegive om det var en opgave de gerne ville have. En leder fortæller:

“Dem der tilmeldte sig havde en form for almindelig basisviden inden for IT, men de var ikke eksperter. Det er vigtigt, at medarbejderne selv vælger at være på Hjerneloungen, så de er motiverede til det”. (leder)

Nordic Brain og Ældrestaben har udarbejdet et spørgeskema, som Hjerneloungemedarbejderne har udfyldt ved opstart og afslutning af projektet i forhold til deres egen vurdering af IT kompetence. (Se bilag 1). Der er 5 medarbejdere, som har udfyldt skemaet, og her viser det sig at der er sket en fordobling af deres egen vurdering af deres IT kompetencer.

IT aktiviteterne har bidraget til at understøtte borgernes ressourcer

Medarbejderne oplever, at det har givet anledning til nytænkning at få IT aspektet ind på arbejdspladsen, og at det er spændende at skulle guide borgerne til at forstå computere. Det har været en udfordring fagligt i forhold til de svageste borgere, hvor en vigtig kompetence har været at understøtte bearbejdelsen af et nederlag hos borgeren og være kreativ i forhold til at finde nye veje.

“Det kræver af personalet, at de kan graduere niveauet efter den enkelte bruger, så det passer til deres færdigheder og kunnen. Vi skal finde den enkeltes udviklingspotentialer”. (medarbejder)

Medarbejderne er enige om, at de pædagogiske kompetencer medarbejderne allerede besidder, bliver styrket og trænet i Hjerneloungen og afprøvet i en ny sammenhæng.

Medarbejderne oplever, at deres forskellige kompetencer er en vigtig faktor for kvaliteten og dynamikken i Hjerneloungen, hvor der også har været mulighed for at udvikle sig sammen og lære af hinandens kompetencer. Endvidere har medarbejderne erfaret, at det har været en udfordring af lære at sidde på hænderne i højere grad:

“Vi har alle noget med i bagagen mht. til det pædagogiske, som at sidde på hænderne. Man kan meget nemt komme til at overtage styringen i stedet for at lade brugeren sidde med det selv”. (medarbejder)

Lederne fremhæver, at medarbejderne er kommet styrket kompetencemæssigt ud af Projekt Hjernelounge. Tålmodighed fremhæves som en vigtig kompetence, fordi medarbejderen skal kunne lære fra sig og have tålmodighed til at vise tingene flere gange, hvis en bruger ikke forstår det med det samme. Kreativ tænkning til nye indgangsvinkler til Hjerneloungen fremhæves også som en vigtig kompetence hos medarbejderne til at skabe interesse hos borgere, der ikke har haft motivationen eller interessen før.

Medarbejderne oplever, at større fortrolighed med IT hos dem har betydet, at de har været bedre til at inddrage borgerne. Der opstår på den måde et fælles sprog mellem medarbejdere og brugere.

Lederne oplever, at medarbejdere generelt har fokus på at øge udfordringerne for de ældre, og hvordan de kan tage det næste skridt niveaumæssigt. Eksempelvis er nogle medarbejdere begyndt at se sig omkring efter nye spil og andre udfordringer for de ældre.

En medarbejder fortæller, at er godt, at forløbet har strakt sig over lang tid, så man kan tage højde for, at de ældre er langsommere til at vænne sig til nye ting. Hjerneloungen har betydet, at flere ældre tør gå i gang med at bruge teknologien, og fordi det kan ske i deres eget tempo og med en legende tilgang via fx spil har mange fået en stor succesoplevelse ud af det.

“Hjerneloungen har fx betydet, at de ældre, der har givet op overfor et IT kursus, har fået interessen tilbage og endda har fået kompetencer, så de har kunnet gennemføre kurset efterfølgende.” (medarbejder)

IT og Hjerneloungen åbner op for nye aktiviteter og nye fagligheder

Medarbejderne oplever, at Hjerneloungen har øget fagligheden og åbnet op for nye muligheder, som ikke blev brugt tidligere. Eksempelvis har Hjerneloungen givet medarbejderne et nyt værktøj til at arbejde med reminiscens med borgerne, hvor computeren kan bruges til at søge på gamle minder og steder fra borgernes fortid, og derved bringe minder og historier frem.

Søgemaskinen “Google” er blevet et vigtigt værktøj på aktivitetscentrene bredt set i forhold til andre aktiviteter også (fx opskrifter, quizz mm). Ligeledes har internettet vist sig anvendelig i forhold til at opløse sproglige barrierer. Via internettet er det muligt for borgere med anden etnisk eller kulturel baggrund at læse udenlandske aviser og følge den lokale debat i det gamle hjemland. Netbaserede oversættelsesprogrammer giver endvidere mulighed for at oversætte tekster til og fra forskellige sprog.

Netværkene skaber sammenhæng mellem udvikling og implementering

Der blev der etableret to netværk (implementeringen var opdelt i to tempi), hvor medarbejderne kunne være med til at udvikle og have indflydelse på etablering af de forskellige Hjernelounges (mest deres egen), udveksle erfaringer på flere niveauer, undervisning i IT og input fra eksterne oplægsholdere. Netværket har været en slags sammenhængskraft for projektet og har skabt grundlag for udvikling og aktivitet omkring Hjerneloungen.

Indførelsen af et netværk har været en vigtig del af opstartsfasen for medarbejderne, der har haft stor nytte af at kunne udveksle viden og erfaringer aktivitetscentre imellem. Ledere og medarbejdere er enige i, at netværksstrukturen har været en stor fordel for projektet og medvirkende til succesen.

”Netværket har været en god øjenåbner for nye ideer, og har sat gang i en masse, på baggrund af netværksmøderne. Det kunne være godt, hvis kontakten og erfaringsudvekslingen kunne fortsætte” (medarbejder)

Netværket skaber nye relationer på tværs af centre

Netværksmøderne danner rammen om nye relationer og samarbejdsflader imellem de forskellige aktivitetscentre.

”Netværksgrupperne har været vigtige for medarbejderne, specielt i forhold til at skabe relation til de andre aktivitetscentre og deres Hjernelounges. Hjerneloungen skaber en fælles forståelsesflade mellem de forskellige aktivitetscentre. Denne effekt er ny og er ikke opstået i forbindelse med andre tilbud og projekter.” (leder)

Medarbejderne ser også den tværgående læring og kommunikation som givtig for alle medarbejdere generelt set.

”Jeg synes, at netværket har været enormt vigtigt. Det er noget med at sidde med de andre og rode med det samme og få nogle af deres erfaringer. De historier og erfaringer, vi har kunnet dele med hinanden på netværksmøderne har været gode og anderledes end dem, vi får på centret” (medarbejder)

Tovholderfunktionen har haft flere fordele. Fx har tydeligheden omkring ansvarsfordelingen været med til at skabe overblik ligesom mange brugere føler sig trygge ved at vide, hvem de skal henvende sig til for hjælp. Spørgeskemaundersøgelsen viser, at brugerne oplever at få hjælp af personalet, hvis de har brug for det (95 % svarer ja, mens 2 % svarer nej og 1 % ved ikke).

Medarbejderne oplever, at Hjerneloungen fungerer bedst, hvis der er flere tovholdere. Så er der flere til at hjælpe de ældre, man kan have bemanning i længere tid, hvilket erfaringen viser, øger brugernes anvendelse af Hjerneloungen, ligesom tilbuddet bliver mindre sårbart, hvis den ene er væk i forbindelse med ferie, kursus mm. Dette kan evt. løses ved sidemandsoplæring mm.

4.4. Organisering og økonomi

Projektledelsen har været forankret i centralforvaltningen, hvilket har været med til at give et ensartet tilbud på tværs af byen tilpasset lokale forskelle.

Der er blevet spurgt ind til udfordringerne ved at skulle overføre projektet til drift fra maj 2012. Alle er enige om, at den største udfordring er den tekniske support, som gør projektet sårbart.

”En af de store udfordringer for projektet i fremtiden er, hvordan man får teknisk support.” (medarbejder)

”At det kører, at det teknisk virker, og at vi har en hjælpende hånd. Der skal være noget supportfunktion, fordi det er sådan noget, vi ikke kan finde ud af.” (leder)

Åbningstider i Hjerneloungen har været nødvendigt

Der er en fysisk begrænsning i antallet af installerede computere i de forskellige Hjernelounges, når der opstår stor interesse blandt brugerne i bestemte tidsrum. Flere aktivitetscentre har indført åbningstider i Hjernelounge for at kunne have mandskab på. Åbningstiderne er forskellige fra center til center.

De fleste aktivitetscentre kører med 1½ times åbningstider i forhold til hjælp fra personalet og decideret undervisning. Men det er muligt at bruge Hjerneloungen uden personale på alle tidspunkter af aktivitetscentrets åbningstider.

Flere medarbejdere oplever, at brugerne trives med faste åbningstider, hvor de kan komme og få hjælp til at åbne fx en *skype*- eller *e-mailkonto*.

”Hos os er der åbent fra 9 til 15 i Hjerneloungen hver dag med medarbejder på. Nu er det stoppet, så vi er nødt til kun at sige mandag, onsdag og fredag, fordi jeg sidder på et kreativt værksted tirsdag og torsdag. Men hvis folk råber efter hjælp, kan jeg selvfølgelig godt gå hen og hjælpe.” (medarbejder)

Lederne har en ambition om, at aktivitetscentrene i fremtiden er fleksible i forhold til åbningstider, og hvem der har adgang til aktivitetscentrets faciliteter. Men det kræver en kulturændring i forhold til, hvem der skal have adgang til nøgler osv. (Lederinterview)

Inddragelse af civilsamfundet

Der er bred enighed, at samarbejdet med civilsamfundet kan gøre Hjerneloungen endnu bedre og skabe øget kvalitet. En del medarbejdere fortæller, at de gerne vil skabe et heldagsbemandet IT tilbud ved hjælp af frivillige. Medarbejderne fremhæver fordelene ved at ældre underviser ældre:

”Vi har haft overvejelser om at tage kontakt til frivillige for at høre, om de havde lyst til at hjælpe med IT undervisning hos os. Tanken bag dette er, at de ældre skal hjælpe de ældre, så medarbejderne i højere grad fungerer som tovholdere. Underviseren vil dermed have stor forståelse for brugerne, hvilket vil skabe tryghed og samhørighed.” (medarbejder)

Flere aktivitetscentre er hen ad vejen begyndt at arbejde mere målrettet med, at tænke i at brugerne selv har en rolle i forhold til at introducere Hjernelounge og IT til nye brugere og vil gerne arbejde videre med.

Offentlig privat innovation

Etableringen af Hjernelounges er blevet til i et offentlige/privat samarbejde med virksomheden Nordic Brain, og projektet har ligeledes været et innovationsprojekt med en velfærdsteknologisk dimension. Projektet har løbende haft mulighed for at udvikle løsninger ud fra de udfordringer, der er opstået.

Både medarbejdere og ledere er enige om, at dette har været med til at skabe en god dynamik i implementeringen, og har oplevet samarbejdet med Nordic Brain godt. Der har således blandt medarbejderne og lederne været en oplevelse af teknisk dygtighed hos firmaet, men også at de har bidraget med nye vinkler på arbejdet, som en Hjernelounge giver i et aktivitetscenter. Der er gennem dette projekt også arbejdet med udbud af aktiviteter og tilrettelæggelse af opgaver hos personalet.

Nordic Brain kan kontaktes mhp uddybning af metoder.

5. BILAG

Bilag 1: spørgeskemaundersøgelse til borgerne

Spørgsmål struktureret efter projektets tre succeskriterier:

1. At øge de ældres funktionsniveau og selvhjulpethed via kognitiv træning
<ul style="list-style-type: none">• Er du blevet introduceret til Hjerneloungen?• Synes du at du har fået bedre mentale funktioner? Fx: Reaktionsevne, koncentration, hukommelse, rumlig orientering, problemløsning, etc• Har Hjerneloungen styrket din livskvalitet?• Har Hjerneloungen styrket din motorik?• Er du blevet bedre rustet til at klare daglige gøremål ved at komme i Hjerneloungen? Fx: Huske dit overtøj, regninger, nøgler, etc
2. At understøtte et meningsfuldt, aktivt og socialt liv for de ældre via adgang til fælles aktiviteter i selskab med andre
<ul style="list-style-type: none">• Er du glad for at der findes et tilbud som Hjerneloungen?• Er det nemt at få plads i Hjerneloungen?• Hjælper personalet hvis du har brug for det?• Ved du hvilken medarbejder fra personalet, som har ansvar for hjemloungen?• Hjælper brugerne hinanden hvis der er brug for det?• Oplever du Hjerneloungen som en fælles aktivitet?• Bruger du Hjerneloungen til at være i kontakt med familie og venner? Fx via e-mail, skype, facebook, Age-force
3. At øge de ældres oplevelse af inklusion i et moderne højteknologisk samfund via fortrolig håndtering af IT-redskaber.
<ul style="list-style-type: none">• Har du fået bedre adgang til computer pga. Hjerneloungen?• Er du blevet bedre til at bruge en computer?• Overvejer du at købe, eller har du købt en computer?• Hvad bruger du Hjerneloungen til? Computerspil, læse avis, betale regninger, slægtsforskning, tekst- eller fotobehandling, informationssøgning (google), skrive læserbreve, debatindlæg mm. sociale aktiviteter fx mail, facebook og skype, kontakt til myndigheder fx pas, nem-ID mm.

Resultater af spørgeskemaundersøgelsen:

Svar fordelt på køn

Mand 30 37%

Kvinde 52 63%

Fra 62 år til 92 år

SELVE SPØGESKEMAUNDERSØGELSEN

Er du blevet introduceret til Hjerneloungen?

Ja 75 91%

Nej 5 6%

Ved ikke 2 2%

Har du fået bedre adgang til computer pga Hjerneloungen?

Ja 59 72%

Nej 13 16%

Ved ikke 10 12%

Ved du hvilken medarbejder fra personalet som har ansvar for Hjerneloungen?

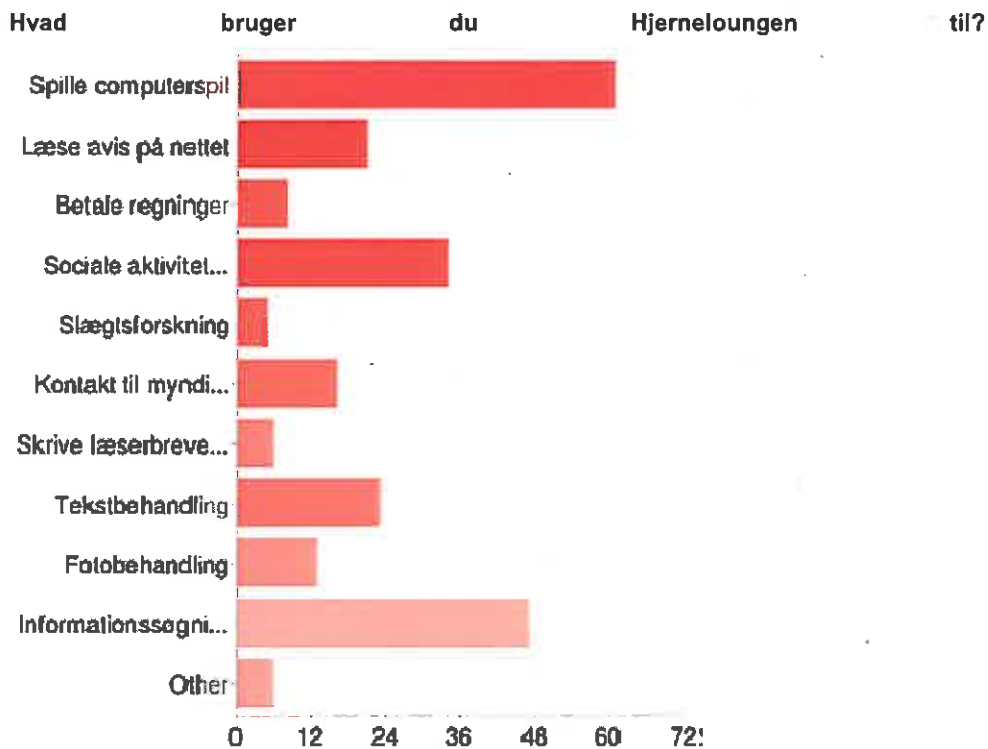
Ja 74 90%
Nej 6 7%
Ved ikke 2 2%

Hjælper personalet hvis du har brug for det?

Ja 78 95%
Nej 2 2%
Ved ikke 1 1%

Hjælper brugerne hinanden hvis der er brug for det?

Ja 59 72%
Nej 8 10%
Ved ikke 12 15%

Oplever du Hjerneloungen som en fælles aktivitet?

Ja 51 62%
Nej 18 22%
Ved ikke 13 16%

Synes du at du har fået bedre mentale funktioner?

Ja 46 56%
Nej 14 17%
Ved ikke 22 27%

Bruger du Hjerneloungen til at være i kontakt med familie og venner?

Ja 31 38%
Nej 49 60%
Ved ikke 2 2%

Har Hjerneloungen styrket din livskvalitet?

Ja 52 63%
Nej 12 15%
Ved ikke 18 22%

Har Hjerneloungen styrket din motorik?

Ja 33 40%
Nej 28 34%

Ved ikke 21 26%

Er du blevet bedre rustet til at klare daglige gøremål ved at komme i Hjerneloungen?

Ja 21 26%

Nej 35 43%

Ved ikke 26 32%

Er du blevet bedre til at bruge en computer?

Ja 63 77%

Nej 15 18%

Ved ikke 4 5%

Er du glad for at der findes et tilbud som Hjerneloungen?

Ja 80 98%

Nej 0 0%

Ved ikke 2 2%

Er det nemt at få plads i Hjerneloungen?

Ja 67 82%

Nej 10 12%

Ved ikke 5 6%

Overvejer du at købe, eller har du købt en computer?

Ja 60 73%

Nej 19 23%

Ved

ikke

2

2%

Bilag 2: Interviewramme til fokusgruppinterviews

Emne	Spørgsmål
Faglighed	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan bidrager den faglighed, der er i organisationen til at omsætte Hjerneloungen i hverdagen?• Hvilke muligheder og hvilke begrænsninger har du oplevet?• Har de eksisterende kompetencer været tilstrækkelige?• Og hvilken betydning har netværket og samspillet til de andre aktivitetscentre haft?• Har Hjerneloungen givet flere muligheder og øget fagligheden på aktivitetscentret generelt?• Hvordan har samarbejdet/ dialogen med den private konsulent, Carl-Frederik, i Nordic Brain været?• Har det betydning for driften fremover, at netværket består?• Har I brug for support af Hjerneloungen fremover?
Borger	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan har brugerne af aktivitetscentret taget Hjerneloungen til sig – forskel over tid?• Hvilken parathed har der været og opmærksomhed er der givet fra start til slut?• Er der forskel i brugen i forhold til de to grupper borgere (vedligeholdende og forebyggende)?• Hvilken betydning har Hjerneloungen for brugernes hverdag og livskvalitet i hverdagen?• Er det jeres oplevelse, at brugernes mentale, fysiske og sociale færdigheder er styrket med Hjerneloungen? Udvikler Hjerneloungen fællesskabet og de sociale relationer brugerne imellem brugerne (hjælper de fx hinanden)?• Har Hjerneloungen øget kendskabet til IT blandt brugerne, som betyder at de vil være bedre gearret til "digitalsamfundet" i 2015.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan har medarbejderne på hele aktivitetscentret taget imod

	<p>Hjerneloungen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilken betydning har det haft for arbejdsfællesskabet? • Har medarbejderne i netværket brugt jer i processen eller klaret det hele selv? • Hvad er jeres oplevelse af netværksaktiviteterne på tværs af centrene? • Har der været generel opbakning og følelsen af ejerskab til Hjerneloungen?
Ledelse	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilken betydning har lederen haft for implementeringen af Hjerneloungen? • Har der været brug for meget sparring og opfølgning? • Har lederen været synlig i hverdagen, eller er processen kørt af sig selv? • Har styringen har været tilstrækkelig/ utilstrækkelig?
Organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilken betydning har Hjerneloungen haft for bredde i aktivitets-tilbuddene? • Ser I tilbuddet som et kvalitetsløft generelt fra kommunen til de ældre? • Er du blevet ordentligt og tilstrækkeligt informeret om mål og funktion med Hjerneloungen? • Har der været tildelt nok tid i arbejdet med Hjerneloungen og hvordan er mulighederne og barriererne organisatorisk for at føre Hjerneloungen i permanent drift hos jer? • Hvordan har I taget imod nyhedsbrevet? • Hvad er de største succeser og fiaskoer med Hjerneloungen?
Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Hjerneloungen er etableret vha. eksisterende ressourcer på aktivitetscentre (medarbejdere, lokaler, normeringer mm) og så bistand fra en ekstern konsulent og indkøb af udstyr. Den eksterne konsulents deltagelse i projektet ophører fra maj 2012. • Er det muligt for Hjerneloungen at køre videre med de eksisterende ressourcer på aktivitetscentre,? • Er tilbuddet ordentligt skruet sammen, som det er nu, eller skal der tilføres yderligere for at få et optimalt tilbud? Har Hjerneloungen taget ressourcer fra de andre aktiviteter?

KØBENHAVNS KOMMUNE

Forvaltning
Afdeling

Gade
Postnr. By
Telefon xx xx xx xx
Telefax xx xx xx xx
E-mail xxx@kk.dk
www.kk.dk

Til Sundheds- og Omsorgsudvalget

14-06-2012

Kommende sager omdelt på mødet den 14. juni 2012

Sagsnr.
2012-7191

Oversigten er omdelt på mødet den 14. juni 2012.
Der tages forbehold for ændringer.

Dokumentnr.
2012-454569

Sagsbehandler
Tanja Vilhof

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 16. august 2012

1. Temadrøftelse om forskning
2. Temadrøftelse vedr. barrierer for at flytte i plejebolig
3. Moderniseringsplan 2013
4. Revision af de 17 principper for ny- og ombygninger af plejeboliger
5. Revision af årsregnskab 2011 – Direktionsnotat
6. Budget takster 2013
7. Forventet regnskab 2012 – halvårsregnskab pr. 30. juni 2012
8. Bevillingsmæssige ændringer
9. Sundhed i nærmiljøet 2011
10. Hjertestartere – opfølgning på høring
11. Status på Københavns Kommunes veteranpolitik
12. Høring om grundbudget 2013 – KEjd
13. Medlemsforslag om klageråd for ældre
14. Medlemsforslag om idrætsdag for ældre i Københavns Kommune
15. Udmøntning af reduktion af tilskud til frivilligt forebyggende og sundhedsfremmende arbejde (servicelovens § 79) – orientering om høring
16. Aftale om tværsektoriel kommunikation og arbejdsgange i forbindelse med indlæggelser og udskrivninger
17. Godkendelse af anlægsregnskaber
18. Istandsættelse af Kirsebærhaven
19. Udskiftning af vinduer - Voksentandplejen

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 20. september 2012

1. Samarbejde med frivillige
2. Tilsynsredegørelse for 2011
3. Kvartalsrapport 2. Kvartal 2012
4. Placering af Sundhedshus Nørrebro
5. Status for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens anlægsprojekter samt driftsprojekter og hensigtserklæringer
6. Status og fremtid for aktivitetstilbud
7. Status på fællesstrategi for syge og udsatte borgere i BIF, SUF og SOF

Sekretariatet - Rådhus

Rådhuset, stuen væg 83
1599 København V

Telefon
3366 2488

E-mail
yw30@suf.kk.dk

www.kk.dk

Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 25. oktober 2012

1. Godkendelse af bemærkninger til Revisionsberetning 2011
2. Borgerrådgiverens beretning 2011